

การแก้ไขปัญหาการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลงให้แก่ครูเพลง

เมื่อประมาณเดือนตุลาคม 2547 ครูเพลงจำนวนหนึ่งได้เข้าพบหารือกับกระทรวงพาณิชย์ เพื่อขอให้ภาครัฐพิจารณาให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์งานดนตรีกรรม ให้แก่ครูเพลง ทั้งนี้ ปัญหาของครูเพลงส่วนใหญ่เกิดจากการที่ครูเพลงมอบสิทธิให้บริษัทจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลงเป็นผู้ดำเนินการบริหารการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ ทำให้ไม่ได้รับจัดสรรค่าลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม ประกอบกับครูเพลงบางส่วนได้ออนลิขสิทธิ์เพลงให้กับค่ายเพลงโดยขาดอำนาจต่อรอง จึงทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการสร้างสรรค์งานเพลงของตนได้อีก นอกจากนี้ รูปแบบ วิธีการ และอัตรา ค่าลิขสิทธิ์ที่ผู้จัดเก็บค่าลิขสิทธิ์แต่ละรายกำหนด มีความแตกต่างกัน สร้างความสับสนให้แก่ผู้ใช้งานและสังคมโดยรวม

การดำเนินการของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1. กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้จัดประชุมครูเพลงที่เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือถึงแนวทางในการดำเนินงานและพิจารณารูปแบบและโครงสร้างองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์งานดนตรีกรรมขึ้น เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 และวันที่ 24 มกราคม 2548 โดยที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานในการจัดตั้งองค์กรบริหารการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลง 2 แนวทาง ได้แก่

(1) พิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งองค์กรจัดเก็บให้แก่ครูเพลงขึ้นใหม่ โดยภาครัฐและครูเพลงร่วมกันกำหนดกรอบการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้องค์กรดำเนินการจัดเก็บได้อย่างมีประสิทธิภาพและจัดสรรค่าตอบแทนที่เป็นธรรมให้แก่ครูเพลง

(2) ปรับโครงสร้างองค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลงที่มีอยู่เดิม โดยให้ภาครัฐเข้าไปช่วยกำกับดูแลองค์กรให้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และได้รับการยอมรับจากครูเพลง ทั้งนี้ องค์กรจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์หรือบริษัทจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ดังกล่าวจะต้องสมัครใจให้ความร่วมมือ กับภาครัฐด้วย

ในการนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะจัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้ครูเพลงที่เป็นตัวแทนจากสมาคมที่เกี่ยวข้องต่างๆ ได้มีโอกาสแสดงข้อคิดเห็นและเสนอแนะแนวทางการจัดเก็บ ที่เหมาะสมก่อนดำเนินการต่อไป

2. กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะจัดตั้งศูนย์บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสัญญาด้านลิขสิทธิ์เพลงเพื่อให้คำแนะนำครูเพลงเกี่ยวกับข้อกำหนดลิขสิทธิ์ และให้คำปรึกษาในการทำนิติกรรมสัญญาของครูเพลง รวมทั้งการจัดทำร่างสัญญาตัวอย่างในการโอนและอนุญาตให้ใช้ลิขสิทธิ์เพลง โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

สถาบันการศึกษา สภานายความ และตัวแทนนักแต่งเพลงจากสมาคมต่างๆ มาช่วยในการให้
คำปรึกษาและยกย่องสัญญาตัวอย่างในศูนย์บริการฯ ดังกล่าว